

Saopštenje za štampu:

Indeks percepcije korupcije za 2000. godinu

Beograd, 14.9.2000.

[Transparency International](#) (skraceno: TI) je vodeća međunarodna, nevladina organizacija koje se bavi suzbijanjem korupcije na globalnom nivou. Pri tom se problemu korupcije pristupa kao pitanju koje je od ključnog značaja za održivi razvoj. Korupcija je univerzalan problem, što ilustruju i skandali u razvijenim zemljama (slučaj vezan za CDU i bivšeg nemačkog kancelara Kola, n.pr.) ili međunarodnim organizacijama (primeri vezani za Međunarodni Olimpijski Komitet, n.pr.).

TI se fokusira na korupciju u javnom sektoru i definiše ovaj fenomen na jednostavan način - **kao zlupotrebu javne funkcije zarad privatne koristi**.

Od 200 suverenih država u svetu TI rangira oko 90, u svojoj godišnjoj studiji vezanoj za Indeks percepcije korupcije (CPI - skraceno - od engleskog naziva "Corruption Perception Index", odnosno na srpskom - IPK - Indeks percepcije korupcije). IPK se prati od 1995. godine i rangira zemlje po stepenu korumpiranosti javnih službenika i političara.

Evropski pokret je od strane TI ovlašćen da saopšti rezultate koji se odnose na IPK u SR Jugoslaviji. Podaci koji se odnose na indeks se ažuriraju svake godine i saopštavaju se uvek istog dana u svim zemljama na koje se odnose. Praktično, to znači da će danas, 14. septembra 2000. u 90 zemalja sveta biti saopšteni rezultati IPK za 2000. godinu.

Pozicija naše zemlje je vrlo loša - naime ona se nalazi na pretposlednjem, 89 mestu liste, a iza nje se nalazi samo Nigerija. U odnosu na prošlu godinu, kada je bilo rangirano 99 zemalja, a iza nas je bilo sedam zemalja (Tanzanija, Honduras, Uzbekistan, Azerbejdžan, Indonezija, Nigerija i Kamerun), uočljiv je dalji pad na lestvici IPK.

Svakako treba istaci da je bolje biti na listi TI, nego na njoj uopšte ne biti, jer odsustvo podataka na osnovu kojih se određuje rang pojedinih zemalja najcesce znaci odsustvo interesovanja međunarodnih investitora, što drugim rečima, predstavlja značajnu indiciju o visokom nivou korupcije u datoj sredini.

IPK se određuje samo za one zemlje za koje postoje najmanje tri ocene od strane najznačajnijih svetskih institucija koje se bave analizom političkog rizika investiranja (risk-country analysts), biznisa i šire javnosti.

U slučaju rangiranja SR Jugoslavije, korišćeni su sledeći izvori od strane TI:

- Political Risk Services, studija: "International Country Risk Guide", 2000, <http://www.prsgroup.com>;
- Economist Intelligence Unit, studija: "Country Risk Service", 2000, <http://www.eiu.com>;
- Freedom House, studija: "Nations in Transit", 1998, <http://www.freedomhouse.org>.

Ukoliko se i ne bi složili sa rangiranjem naše zemlje tako nisko na IPK TI bitno je istaći da su ovi podaci široko dostupni i uvažavani u svetu i da će nam reintegracija u međunarodnu zajednicu, nakon izvršenog demokratskog preobražaja, biti otežana ukoliko ne budemo u stanju da iznađemo način za uvećanje transparentnosti u javnim poslovima i shodno tome demokratske odgovornosti izabranih političara, koja se pre svega, **manifestuje u njihovoj smenljivosti na izborima.**

U ovom kontekstu, zanimljivo je istaći i da je u istraživanju jedne od najuglednijih svetskih agencija za ispitivanje javnog mnjenja - "Galup International", u kojoj je obuhvaćeno 57000 ispitanika u 60 zemalja u 2000 godini, ustanovljeno da postoji konvergencija između onih zemalja, u kojima postoje jasno izraženi problemi sa korupcijom i zemalja u kojima vlada razočarenje i neverica novouspostavljenim, demokratskim formama političkih sistema. Zemlje koje prolaze kroz značajne društvene transformacije i čije institucije se nalaze u tranziciji su podložnije korupciji.

Smatramo da danas u Srbiji, ne postoji jasno izražena volja političkih partija koja se ogleda u predizbornim obećanjima, sem programa Demokratske opozicije Srbije (donošenje anti-korupcijskog zakonodavstva, popis imovine funkcionera), o spremnosti na suzbijanje korupcije u slučaju izborne pobeđe i dolaska na vlast.

Evropski pokret u Srbiji predstavlja domaću nevladinu organizaciju koja je, u saradnji sa TI, pripremila projekat tehničke pomoći za određen broj gradova i opština u našoj zemlji, kako bi se unapredio proces izrade i implementacije budžeta i efikasno, na lokalnom nivou, regulisao proces javnih nabavki. Cilj je da se povećanjem transparentnosti javnih finansija na nivou lokalne zajednice preduprede moguće zloupotrebe javnih fondova koji se formiraju novcem poreskih obveznika i dobije na stepenu iskorišćenosti sredstava, kao i ojača poverenje građana u izabrane predstavnike lokalne vlasti putem promovisanja transparentnosti njihovog rada.

Smatramo da su slični projekti neophodni i na nacionalnom nivou, nakon demokratskih promena, kako bi se poboljšao imidž zemlje u međunarodnoj zajednici i omogućio siguran dotok svežeg kapitala, potrebnog za istinsku obnovu zemlje i privredni rast. Iskustvo Crne Gore to rečito govori, pošto je ova republika bila prinuđena da prihvati timove tehničke pomoći, radi kontrole načina upotrebe sredstava koja potiču od međunarodnih donatora.